

1. Mustafa Kemal, Avrupalı bazı yazarları da okumuş, onların düşüncelerinden etkilenmiştir. Bu yazarlardan biri olan J. J. Rousseau; Toplum Sözleşmesi eserinde şu cümlelere yer vermiştir:

- "İnsan hür doğar, ancak her yerde zincire vurulmuştur."
- "Bazıları kendisini başkasının efendisi sanır, ama böyle sanmaları onlardan daha da köle olmalarına engel değildir."
- "Bir yönetim nasıl oluşmuş olursa olsun, eğer onun altında yasaya boyun eğmeyen tek bir insan bulunacak olursa, tüm başkaları zorunlu olarak onun buyruğu altına düşerler."

Buna göre aşağıdaki kavramlar yukarıdaki cümleler ile eşleştirildiğinde, hangi seçenek dışarıda kalır?

- A) Eşitlik
- B) Kanun üstünlüğü
- C) Özgürlük
- D) Çoğulculuk

2.

Durum: 20. yüzyıl başlarına gelindiğinde; Osmanlı Devleti'nin sınırlarının daraldığı, yönetim anlayışında değişimlerin olduğu ve demografik yapısının değiştiği görülmüştür.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi verilen durumu destekler nitelikte değildir?

- A) Meşrutiyetin ilan edilip Kanunî Esasî'nin uygulanmaya başlanması
- B) Balkan Savaşlarında sonra Anadolu'da Türk nüfusunun artması
- C) Duyun-u Umumiye idaresinin çalışmalarına başlaması
- D) Trablusgarp Savaşı'nın kaybedilmesiyle Osmanlıların Kuzey Afrika'dan çekilmesi

3. 19. yüzyılın sonlarına gelindiğinde Osmanlı Devleti, Anadolu ve Rumeli'de mühim toprak kayıplarına uğramıştı. Ayrıca Kıbrıs, Mısır, Tunus ve Cezayir de kaybedilmişti. 20. yüzyılın hemen başında ise Bosna Hersek, Bulgaristan ve Girit Osmanlı toprakları olmaktan çıkmıştı. Trablusgarp Savaşı sonrasında Kuzey Afrika'da artık Osmanlı yoktu.

Verilen okuma parçası Osmanlıların 1.

Dünya Savaşı'na girme nedenlerinden daha çok hangisi ile ilgilidir?

- A) Kapitülasyon yükünden kurtulmak
- B) Kaybedilen toprakları geri almak
- C) İngilizlerin sömürge yollarını kapatmak
- D) Siyasi yalnızlığa son vermek

4. Kuvayı Milliye birlikleri Anadolu'nun işgal edilmesi ve Osmanlı Hükümeti'nin işgaller karşısında sessiz kalması üzerine Türk halkındaki vatanseverlik duygusuyla düşman işgaline karşı kurulmuş düzensiz askeri birliklerdir.

Buna göre Kuvayı Milliye birliklerinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi "milli birlik ve beraberlik" açısından olumsuz nitelik taşır?

- A) Türk köy ve kasabalarını Ermeni ve Rum çetelerinden korumaya çalışmaları
- B) Kurtuluş Savaşı'nın örgütlenmesi için TBMM ve orduya zaman kazandırmaları
- C) Bulundukları bölgenin savunulması ve kurtarılmasına yönelik faaliyet göstermeleri
- D) İtilaf Devletleri ve işgalci güçlere karşı tepki olarak ortaya çıkarak hareket etmeleri

5.

"Yabancı bir devletin koruyuculuğunu ve kollayıcılığını istemek, insanlık niteliklerinden yoksunluğu, güçsüzlüğü ve beceriksizliği açığa vurmaktan başka bir şey değildir. Gerçekten bu aşağılık duruma düşmemiş olanların isteyerek başlarına yabancı bir efendi getirmeleri düşünülemez. Oysa Türk'ün onuru, kendine güveni ve yetenekleri çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir ulus, tutsak olmaktansa, yok olsun daha iyidir."

(Nutuk)

Buna göre; Nutuk'un yukarıdaki bölümü dikkate alındığında, Mustafa Kemal'in hangi kavramı savunduğu söylenebilir?

- A) Vatanın bütünlüğü
- B) Tam bağımsızlık
- C) Milli egemenlik
- D) Mandacılık

6. İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri arasında imzalanan Sevr Antlaşması ile Türk vatanı İstanbul ve Anadolu'nun küçük bir kısmı ile sınırlandırıldı. Kapitülasyonlar genişletildi. Boğazların yönetimi İtilaf Devletleri'ne bırakıldı. Osmanlı maliyesinin kontrolü İtilaf Devletleri'ne verildi. Ordu kapasitesi 50.700 olarak sınırlandırıldı. Sevr Antlaşması'nın Osmanlı yönetimince imzalanması Türk milletinin moralini bozmadı, aksine milletin bağımsızlık azmini artırdı. Türk milletinin bu kirli projeye geçit vermesi asla düşünülemezdi. Sevr sonrası halkın direnme gücü arttı. Millî Mücadele'ye katılım arttı.

Buna göre Sevr Antlaşması'nın Türk halkı üzerinde hangi alanda olumlu bir etkisi olduğu söylenebilir?

- A) Askeri
- B) Psikolojik
- C) Ekonomik
- D) Siyasi

7. Beşeri tarafı ağır basan bir askerdirdi. Dört bin çocuğa babalık eden, o çocuklar için heyecanlanıp gözleri yaşaran bir asker...1908-1919 yılları arasında 10 yıl boyunca üç büyük savaş gören ülkemizde, Anadolu adeta yoksullar ve yetimler memleketi olmuştu. Kazım Karabekir Paşa; bu çocukları Mustafa Kemal Paşa'nın huzuruna getirirken amacı, tüm ülkedeki yetimlere ve kimsesiz çocuklara dikkat çekerek onların eğitimini sağlayacak okullar kurdurtmaktı. Amacına ulaştı. Açılan okullarda çocuklara askeri eğitimlerin yanı sıra sinemacılık, şimendifer ve buhar makinesi tamiri, sıhhiyecilik ve kayak dersi de dâhil olmak üzere birçok zanaat eğitimi verildi.

Buna göre Kazım Karabekir Paşa ile ilgili;

- I. Yetim çocukların eğitimi konusunda Atatürk'ün desteğini almıştır.
- II. Açılan okullarda hem askeri hem de mesleki eğitim verilmesini sağlamıştır.
- III. Sosyal ve kültürel faaliyetlerde bulunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8.

"Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz. İstila altındaki talihsiz topraklarımızla birlikte bütün vatan, bugün en ücra köşelerine kadar zaferinizi kutluyor. Düşmanın istila hırsı, azminizin ve vatanseverliğinizin yalnız kayalarına çarparak paramparça oldu."

Mustafa Kemal Atatürk bu sözlerle II. İnönü Muharebesi'nin hangi özelliğine vurgu yapmıştır?

- A) Türk milleti açısından önemli bir dönüm noktası olduğuna
- B) Tüm yetkinin TBMM'ye ait olduğuna
- C) Cephedeki Kuvayı Milliye'nin başarılarına
- D) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları yaşandığına

9. Mustafa Kemal Paşa Sakarya Meydan Muharebesinde tarihe geçen emrini "Nutuk" adlı eserinde şu şekilde açıklamıştır: "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh, bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk edilemez. Küçük büyük her birlik bulunduğu mevziden atılabilir. Fakat her birlik ilk durabildiği noktada tekrar düşmana karşı cephe teşkil edip muharebeye devam eder. Yanındakinin çekildiğini gören birlikler, ona tabi olamaz. Bulunduğu mevzide sonuna kadar dayanmaya mecburdur."

Mustafa Kemal'in bu sözlerine göre Sakarya Meydan Muharebesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Birliklerin zorda kaldıklarında bulundukları yerleri terk edebileceklerine
- B) Sakarya Meydan Muharebesi'nde taarruz hattı oluşturulduğuna
- C) Savaş sırasında her birliğin kendi başına hareket ettiğine
- D) Verdiği emir ile Mustafa Kemal'in topyekûn savaş taktiği uyguladığına

10.

"Milletler kendi egemenliklerini mutlaka ellerinde tutmak mecburiyetindedirler. Şimdiye kadar milletimizin başına gelen bütün felaketler kendi talih ve kaderini başka birisinin eline terk etmesinden kaynaklanmıştır. Bu kadar acı tecrübeler geçiren milletin bundan sonra egemenliğini bir kişiye vermesi kesinlikle mümkün olmayacaktır. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir ve milletin olacaktır."

M. Kemal ATATÜRK

Atatürk bu konuşmasıyla;

- I. Milli Egemenlik
- II. Ulusal Bağımsızlık
- III. Cumhuriyet

kavramlarından hangilerinin önemini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	C	B	C	B	B	D	A	D	C

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...
Emeği geçen tüm öğretmenlerimize sonsuz teşekkürler...

